

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Radmily Baďurové a soudců JUDr. Šárky Žmolilové a Mgr. Tomáše Ožany ve věci

žalobce: **JUDr. Václav Vlk**, IČO 66243424, správce pozůstalosti
po Věře Maškové, narozené dne 19. 7. 1947, naposledy bytem Názovská
3254/10, 100 00 Praha 10, zemřelé dne 19. 4. 2020
sídlem Sokolovská 32/22, Karlín, 186 00 Praha 8
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Hartmannem
sídlem Sokolovská 5/49, Karlín, 186 00 Praha 8

proti
žalované: **ČR – Státní pozemkový úřad**, IČO 01312774
sídlem Husinecká 1024/11a, Žižkov, 130 00 Praha 3
zastoupená advokátem prof. JUDr. Miroslavem Bělinou, CSc.
sídlem Pobřežní 370/4, Karlín, 186 00 Praha 8

o vydání náhradního pozemku

k odvolání žalované do rozsudku Okresního soudu v Opavě ze dne 1. 3. 2022, č. j. 26 C 146/2019-334 ve znění opravného usnesení ze dne 27. 2. 2023, č. j. 26 C 146/2019-471,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v napadené části, tj. v odstavci I. výroku, v němž byl nahrazen projev vůle žalované uzavřít s žalobcem smlouvu o bezúplatném převodu pozemků parc. č. 1959/10, parc. č. 1959/27 a parc. č. 1959/29 v katastrálním území Opava-Předměstí, **potvrzuje** s tím, že odstavce 2 a 3 článku II. odstavce I. výroku správně zní:

Nárok nabyvatele vůči převodci na převod jiného pozemku dle zákona o půdě vyplývá z následujících rozhodnutí:

- pravomocné rozhodnutí Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro hl. m. Prahu ze dne 25. února 2016, č. j. PÚ 1657/96/15 ve znění pravomocného rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 18. července 2018, č. j. 25 C 34/2016-180.

II. Odstavec II. výroku rozsudku okresního soudu se **mění** takto:

Žalovaná **je povinna nahradit** žalobci náklady řízení v částce 199 636 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

III. Žalovaná **je povinna nahradit** žalobci náklady odvolacího řízení v částce 114 983,50 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud nahradil projev vůle žalované – převodkyní k uzavření smlouvy o bezúplatném převodu pozemků se žalobkyní – nabyvatelkou podle zákona č. 229/1991 Sb. (§ 11a), konkrétně pozemků:

- parc. č. 1959/10, 1959/27 a 1959/29 nacházející se v katastrálním území Opava-Předměstí, okres Opava, zapsané na listu vlastnictví č. 10002,

- parc. č. 1734, 1754, 1830, 1842, 1851, 1892, 1916, 1924 nacházející se v katastrálním území Úblo, okres Opava, zapsané na listu vlastnictví č. 10002,

- parc. č. 2384, 2404, 2551, 3102, 3129, 3457 nacházející se v katastrálním území Štěpánkovice, okres Opava, zapsané na listu vlastnictví č. 10002

(dále jen jako „pozemky“).

- s tím, že nabyvatelce vznikl nárok na bezúplatný převod pozemků z vlastnictví státu podle § 11a zákona o půdě, který vyplývá z pravomocného rozhodnutí Státního pozemkového úřadu - Krajského pozemkového úřadu pro hl. m. Prahu ze dne 25. února 2016, č. j. PÚ 1657/96/15 ve znění pravomocného rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 18. července, č. j. 25 C 34/2016-180. Pozemky uvedené v článku I. této smlouvy mají hodnotu celkem 1 978 595,80 Kč (slovy: jeden milion devět set sedmdesát osm tisíc pět set devadesát pět korun českých osmdesát haléřů). Dále zavázal žalovanou zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 219.261,99 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

2. Proti tomuto rozhodnutí podala žalovaná odvolání, ve kterém se domáhala zrušení a vrácení věci okresnímu soudu ve vztahu k doplnění dokazování, a to zejména k tomu, že v případě prvních pozemků došlo k veřejné nabídce, kterou vysoutěžil p. Malý, jenž se původně účastnil řízení jako vedlejší účastník. Tato skutečnost pak brání kladnému rozhodnutí v této věci. Pokud se jedná o další část pozemků, tedy těch, které byly navrženy v souvislosti s rozšířením žaloby, tak tam k žádnému vysoutěžiteli nedošlo. Protože se okresní soud touto okolností nezabývá, lze uzavřít, že žaloba byla podána nedůvodně, účelově a zejména z preventivních důvodů.

3. Žalobce navrhl potvrzení rozsudku okresního soudu.

4. Rozsudek okresního soudu byl potvrzen rozsudkem krajského soudu ze dne 25. 10. 2022, č. j. 71 Co 141/2022-389 s tím, že postup žalované lze označit za přinejmenším liknavý. Jestliže se žalovaná bez ospravedlnitelného důvodu ocitla v mnohaletém prodlení, když k deklaraci restitučního nároku nabyvatelky došlo až rozhodnutím žalované v roce 2016 a k přiznání náhrady za předmětný pozemek došlo až v souvislosti s rozhodnutím soudu z roku 2019, přičemž výše náhrady za nevydané pozemky byla stanovena chybně, což znemožňovala účast nabyvatelky ve veřejných dražbách, nemůže vést k jinému závěru, že žaloba nabyvatelky byla podána po právu. Odvolací soud nepřihlédl ani k další odvolací námitce, a to, že se pozemky parc. č. 1959/10, 1959/27 a 1959/29 v k. ú. Opava-Předměstí vysoutěžil v dražbě Josef Malý. Nabyvatelka se sice této veřejné dražby (ve které se soutěžily předmětné pozemky) neúčastnila, ale ani objektivně nemohla. Dále odvolací soud poukázal na to, že převodní smlouva tak byla uzavřena v rozporu s předběžným opatřením.
5. Proti rozhodnutí odvolacího soudu podala žalovaná dovolání. Dovolatelka namítá, že závěr o liknavosti a svévoli odvolací soud (před ním i soud prvního stupně) vyvodil z nepodstatných okolností a naproti tomu ignoroval další, pro věc zásadní skutková zjištění, zejm. co do časové souslednosti vzniku nároku a jeho uplatňování. Dle mínění dovolatelky zde nejde o případ, kdy se oprávněná osoba navzdory svému aktivnímu přičinění nemůže dlouhodobě domoci uspokojení svého nároku. Nesprávně pak odvolací soud posoudil i otázku, jsou-li požadované předmětné pozemky vhodné k uspokojení uplatňovaného restitučního nároku, v situaci vzájemně si konkurujících práv více oprávněných osob, kdy požadavek na převod předmětných pozemků – z veřejné nabídky – vznesla již v době před podáním žaloby jiná oprávněná osoba a kdy v rozporu s odkazovanou soudní praxí odvolací soud nezkoumal, či právo je v tomto směru silnější; toliko argumentace v této věci vydaným předběžným opatřením, pro které by převodní smlouvu následně nebylo lze uzavřít, podstatná není. Dovolatelka navrhl, aby byl napadený rozsudek změněn tak, že se žaloba zamítá.
6. Nejvyšší soud ČR svým rozsudkem ze dne 16. 5. 2023, č. j. 28 Cdo 942/2023-490 rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil v části výroku I., jíž byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v Opavě ze dne 1. 3. 2022, č. j. 26 C 146/2019-334 (ve znění usnesení ze dne 27. 2. 2023, č. j. 26 C 146/2019-471), ve výroku I. v rozsahu, v němž byl nahrazen projev vůle žalované uzavřít se žalobcem smlouvu o bezúplatném převodu pozemků parc. č. 1959/10, parc. č. 1959/27 a parc. č. 1959/29 v katastrálním území Opava-Předměstí, jakož i v nákladových výrocích II. a III., a v tomto rozsahu se věc vrací Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení. Ve zbývajících částech dovolání odmítl.
7. Nejvyšší soud ve svém rozsudku vyslovil právní závěr, že se zřetelem na soudy učiněná zjištění (extrémní délka přecházejícího správního a soudního řízení, následně i nesprávná kvantifikace nároku oprávněné osoby ze strany žalované a zprvu i její odmítavý postoj k přecenění nároku, přehodnocený až v průběhu řízení, vše za aktivního přičinění oprávněné osoby), nelze jimi učiněnou úvahu o liknavosti a svévoli žalované pokládat za nepřiměřenou (vycházejí ze stavu, jenž tu byl v době vyhlášení rozhodnutí; § 154 odst. 1 o. s. ř.) a s ním spojený závěr o uplatnitelnosti nároku žalobou na převod pozemku mimo veřejnou nabídku za jakkoliv rozporný s ustálenou judikaturou. Z těchto důvodů dovolání žalované odmítl, vyjma té části rozhodnutí Krajského soudu týkající se pozemků parc. č. 1959/10, parc. č. 1959/27 a parc. č. 1959/29 v katastrálním území Opava-Předměstí. Zde vyslovil odvolací soud závazný právní názor, že v případě konkurence více oprávněných osob s nárokem na převod náhradních pozemků je nutno posoudit, které z oprávněných osob svědčí „lepší“ právo na převod požadovaného náhradního pozemku.
8. Předmětem nového odvolacího řízení pak zůstal pouze přezkum rozhodnutí okresního soudu ve vztahu k pozemkům parc. č. 1959/10, parc. č. 1959/27 a parc. č. 1959/29 v katastrálním území Opava-Předměstí a posouzení konkurence práva na uzavření převodní smlouvy více oprávněných osob.

9. Vzhledem k závaznému názoru dovolacího soudu vyzval odvolací soud procesní strany k doplnění tvrzení o mimořádných okolnostech působících ve prospěch uspokojení nároku jednotlivých oprávněných osob tak, aby z těchto tvrzení bylo možné posoudit konkurenci více oprávněných osob.
10. Žalovaná k výzvě soudu sdělila, že vysoutěžitelé pozemků parc. č. 1959/27, parc. č. 1959/29 a parc. č. 1959/10 s ohledem na probíhající soudní řízení od převodních smluv odstoupili, tuto skutečnost učinil nespornou ve svém vyjádření i žalobce a byla dále zjištěna ze sdělení žalované o odstoupení od smlouvy a uvolnění nároků u správců restitučních nároků.
11. S ohledem ke změně skutkového stavu v novém odvolacím řízení, kdy vyšlo najevo, že zde již není konkurence více oprávněných osob a vzhledem k tomu, že v případě dalších odvolacích námitek byl rozsudek odvolacího soudu dovolacím soudem shledán správným, byl rozsudek okresního soudu ve zbývající části odstavce I. výroku dle § 219 o. s. ř. jako věcně správným potvrzen, a to ve správném znění, když se jednalo pouze o odstranění formálního nedostatku spočívajícího v doplnění neúplného data.
12. Oproti tomu v odstavci II. výroku odvolací soud rozsudek okresního soudu dle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil tak, že žalobci přiznal na nákladech sice shodný počet úkonů právní služby a hotové výdaje, avšak za písemná podání ze dne 9. 6. 2020 a ze dne 21. 9. 2020 přiznal odměnu v poloviční výši, když se nejednalo o podání ve věci samé. V obou případech podání se jednalo o sdělení soudu k dalšímu procesnímu postupu, když tomuto podání odpovídá odměna dle § 11 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 177/96 Sb. AT.
13. Výrok o nákladech odvolacího řízení, který je odůvodněn § 142 odst. 1 za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. a procesním úspěchem žalobce, se sestává z nákladů původního odvolacího řízení, řízení dovolacího a následně nového odvolacího řízení.
14. Náklady původního odvolacího řízení činí 48 642 Kč a sestávají se ze dvou úkonů právní služby po 16 220 Kč, tj. 32 400 Kč, dvou režijních paušálů po 300 Kč, tj. 600 Kč, cestovních výdajů vyúčtovaných ve správné ve výši 5 460 Kč, ztráty času ve výši 17 půlhodin a 21 % DPH ve výši 8 442 Kč.
15. Náklady dovolacího řízení se sestávají z jednoho úkonu právní služby za 13 460 Kč (puntu 1 283 860,50 Kč) a jednoho režijního paušálu za 300 Kč a 21 % DPH z částky 13 760 Kč ve výši 2 889,60 Kč za sepis vyjádření k dovolání a činí 16 649,60 Kč.
16. V novém odvolacím řízení bylo nutné stanovit novou výši odměny za jeden úkon právní služby, když předmětem již byly pouze tři pozemky. Cena pozemků celkem činila 694 735,30 Kč (hodnota parc. č. 1959/10 činí 552 659,40 Kč, u parc. č. 1959/27 pak 50 163,20 Kč a u parc. č. 1959/29 pak 91 912,70 Kč), přičemž odvolací soud u jednotlivých pozemků vycházel z cenové nabídky žalované ve veřejné nabídce. Odměna za jeden úkon právní služby z punktu 694 735,30 Kč činí 11 100 Kč. Protože advokát žalobce učinil v novém odvolacím řízení tři úkony právní služby (2x písemné podání k výzvě soudu a účast u jednání), činí jeho odměna 33 300 Kč, spolu se třemi režijními paušály po 300 Kč pak činí 34 200 Kč. Dále odvolací soud přiznal žalobci na nákladech odvolacího řízení cestovné ve výši 5 167,68 Kč osobním automobilem z místa sídla advokáta Praha k procesnímu soudu a zpět při ujeté vzdálenosti 700 km a průměrné spotřebě 6,4 l/100 km paliva MN za cenu 34,40 Kč za 1 l a paušálu 5,20 Kč za 1 km. Dále přiznal náhradu za ztrátu času za 17 půlhodin po 100 Kč, tj. 1 700 Kč. Celkem za druhé odvolací řízení vznikly žalobci náklady ve výši 41 067,68 Kč a po navýšení o 21 % DPH ve výši 8 624,21 Kč činí 49 691,90 Kč.
17. Celkem tak odvolací soud přiznal žalobci na nákladech odvolacího řízení 114 983,50 Kč.
18. Náklady řízení je žalovaná povinna nahradit žalobci ve lhůtě tří dnů k rukám advokáta žalobce (§ 160 odst. 1 a § 149 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **je dovolání přípustné**, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Dovolání je možno podat do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni, k Nejvyššímu soudu ČR v Brně.

Ostrava 25. října 2023

JUDr. Radmila Baďurová v. r.
předsedkyně senátu

Monika
Herdinová

Digitálně podepsal
Monika Herdinová
Datum: 2023.11.07
14:19:41 +01'00'

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Herdinová.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 14.11.2023 a vykonatelnosti dne 21.11.2023.
Připojení doložky provedla Zuzana Miková dne 23.11.2023.